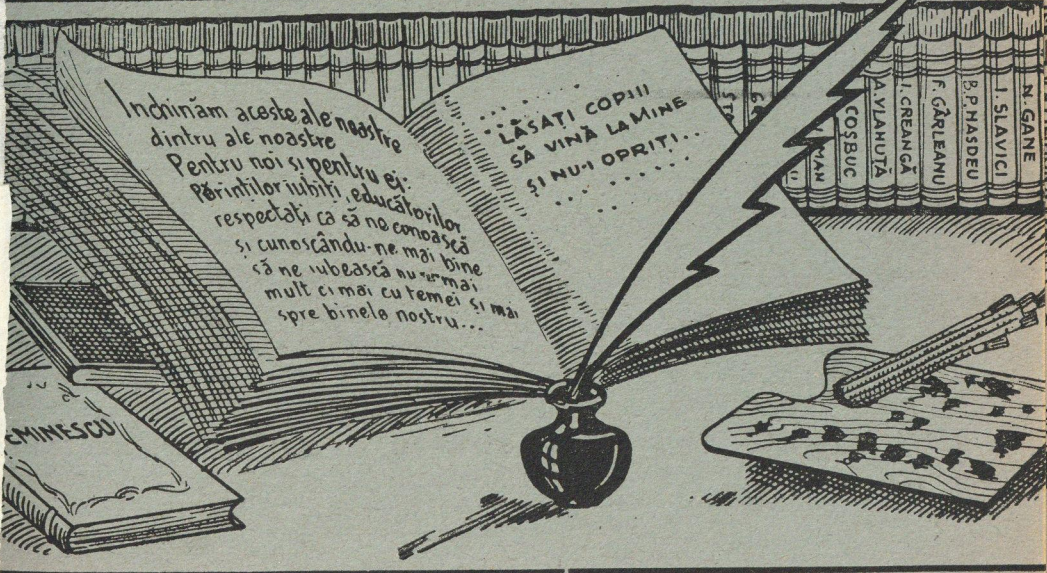
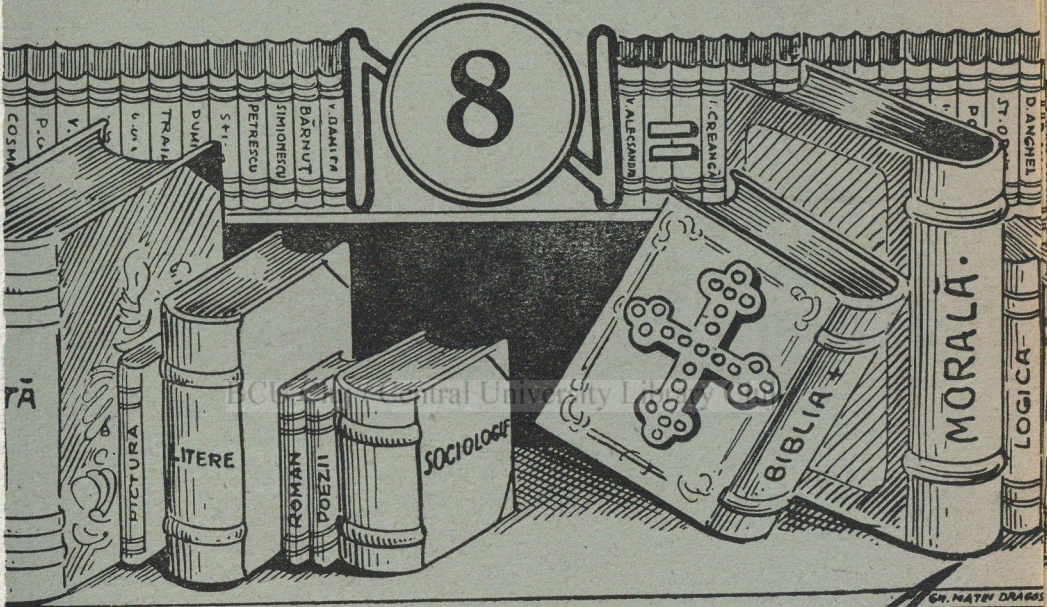

TARA VISURILOR NOASTRE

ORADEA - TIMIȘOARA

... ..
 Cu vesele glasuri de tinere firi
 Cuprinși de-amintirea străbunei măririi
 Spre soare ni-e gândul și mergem
 spre el
 Lumina ni-e ținta și binele țel
 Trăiască-ne țara și neamul.
 „Imnul studenților“

Cu dreapta 'nălțată spre Tatăl de sus
 Jurat-am pe tot ce strămoșii ne-au
 spus :
 Unire 'ntre frați și pe Domn să-l
 iubim
 Și altarul de jert'al națiunii să fim
 Și sufletul neamului nostru.

... ..
 GHEORGHE COȘBUC

CUPRINSUL:

<i>Dr. Vasile MIOC</i>	Se deschid din nou porțile școlii	1
<i>Ionel Cernăianu, ltc. mil.</i>	Rugăciune	6
<i>Florian Potra, l. Loga</i>	Cetatea Seraiului	7
<i>Liviu Olaru</i>	Epigrame	9
<i>Nana</i>	Suflet	10
<i>Nestor Prisca, l. Loga</i>	Iubitei mele	11
<i>Măia Bistra, N. D. S.</i>	Ți-aduci aminte	11
<i>Aurel Bugariu</i>	Eroul aviator Ichim Marius	12
<i>Gh. Spadaru</i>	Ultima zi de vacanță, prima zi de școală	13
<i>Ulita Aurel, L. Loga</i>	Toamnă	15
<i>Ler, l. Loga</i>	Mi-e dragă... ..	15
<i>Liviu Olaru</i>	Epigrame	16
<i>Mihail Dumbravă, l. M. N. Arad</i>	Toamnă	17
<i>Relu, l. mil.</i>	Țipăt	17
<i>Leonida Dănilă</i>	Fetei din Ardeal	18
<i>P. st. t.</i>	El... ..	19
<i>Titt</i>	„Moșul“	20
<i>R. Vidu Pop, l. S. V. Bețuș</i>	Păsărică dunăreană	20
<i>Mariana Georgescu-Vâlcea</i>	În noapte	21
<i>Mihail Molnar</i>	Inserare	22
<i>Ionită Buftea</i>	Iarnă	22
<i>Augustin Cosma</i>	Broaștele și privighetoarea	23
<i>I. Cernăianu</i>	Ideal	26
<i>G. Tobias</i>	Cântec anacreontic	28
<i>Mircea I. Bena</i>	Satul	29
<i>Ionel Mitreanu</i>	Toamna pe valea Motrului	30
<i>Ionită</i>	Recenzii	31
<i>Traian Costa</i>	Scrisoare	32

Tara Visurilor Noastre

Anul VI.

Octomvrie 1942

No. 8

Revistă literară pentru tineret. Apare lunar, afară de lunile de vacanță sub conducerea prof. Augustin Cosma, Timișoara III., Vadul Călugăreni No. 2

Se deschid din nou porțile școlii*)

După o vacanță neobicinuit de lungă deschidem din nou porțile școlii, în al doilea an de război. Dacă anul trecut am fost încă la începutul războiului, când oștirea românească a rupt zăgazurile ce se trăseseră în trupul Țării. acum suntem după un an de succese continue și ne putem mândri că vitejia strămoșească nu numai că nu ne-a părăsit, ci din contră, ea a sporit. Mândria Neamului crește cu fiecare biruință, încrederea în forțele noastre sporește și este un avertisment pentru dușmanii bârfitori, că se vor lovi de piepturile de oțel ale ostașului român, atunci când mai încearcă să ne atace.

Oastea Țării luptă pe meleaguri străine, departe în inima unui stat, care totdeauna ne-a fost vrăjmaș, se jertfește cu zămbetul pe buze, pentruca să făurească o Românie nouă. Sângele vărsat de tineretul nostru nu poate să rămână fără rezultat, pentrucă el s'a vărsat pentru dreptate și în slujba unei credințe. Rezultatele erau de prevăzut chiar dela început, fiindcă am pornit împotriva cutropitorilor, cari ne-au sfâșiat trupul Țării fără drept, cu ură și fără frică de Dumnezeu. De aceea orice cutropire se va nărui în fafa vitejidi tinerilor noștri ostași, cari nu cunosc în această materie obstacol.

Dar pentruca succesul sa fie pe deplin și sfârșitul glorios, așa cum îl așteptăm, noi cei de acasă, mici și mari, trebuie să-i ajutăm cu toată nădejdea, pentrucă succesul lor este al nostru, este al Țării și trebuie să înțelegem, că ori învingem ori murim. Neamul nostru este plin de vigoare, moștenitor de calități supe-

*) Cuvântare rostită la deschiderea solemnă a noului an școlar.

rioare, nu a ajuns încă la epogeu, deci nu poate fi vorba decât de învingere. Pentru a contribui deci la gloria Armatei Țării, toată lumea este în slujba ei, fiecare este obligat să muncească cu toată convingerea, cu toată dragostea și tot devotamentul.

Acest imperativ al vremii a impus pentru timpul vacanței dela copilașul începător dela școala primară până la absolventul de Universitate „munca de război“. Ea este o obligație pe care trebuie să-o simtă fiecare, pentrucă executându-o, se dă dovadă de un adânc patriotism. Cei care am crescut în timpul războiului trecut, ne dăm seama de însemnătatea ei, pentrucă am executat-o fără ordin, deoarece necesitatea ne-a impus-o.

Trebuesc înlocuite forțele ce lipsesc, care sunt departe în luptă continuă, pentruca să ne asigure nouă aici liniștea și siguranța. Trebuie să ajutăm producția Țării, care poate rămâne pe loc, ea trebuie să asigure atâtea necesități atât pe front cât și în Țară; ori aceasta o putem face foarte bine chiar cu slabele noastre puteri, înlocuind mai mulți pe unul.

Trebuie ținut tineretul în continuă activitate, astfel într'o vacanță atât de lungă s'ar fi moleșit, ceea ce nu folosește Națiunii, ea are nevoie de tineri viguroși la suflet și la trup. În sfârșit dacă tineretul rămâne fără ocupațiuni precise, își găsește alte căi cari îl fac să alunece pe pante primejdioase atât pentru el cât și pentru Țară.

Se impune totuși să facem un mic bilanț al acestei munci de peste vară. Se poate spune că rezultatele obținute sunt destul de bune, din păcate nu putem spune că foarte bune și iată de ce nu se poate da decât calificativul de bun. Și-au înțeles menirea în primul rând copiii dela Țară, cari s'au identificat cu nevoile locale și au pus umărul cu nădejde la munca câmpului. Cei din oraș o parte a lucrat în cadrul școlii, altă parte repartizați la diferite instituții, au fost de mare folos. Ar fi dureros, dacă ar fi fost și de aceia, care ar fi evadat, dar s'au reîntors cu frumoase certificate de muncă în regulă fără să fi prestat acea muncă. Dacă primelor categorii le pot aduce felicitări de felul cum și-au îndeplinit datoria în slujba Țării, ultimei categorii nu le-aș putea da alt titlu decât de dezertori. Numai acest titlu le-ar merita pentrucă este prima dată când Statul face apel la ei și ei l-au nesocotit. Dar n'ar fi mai puțin vinovați nici aceia, care ar fi dat astfel de certificate de complezență, pentrucă s'ar fi făcut complici cu dezertorii.

Pentru că, munca nu trebuie nesocotită, oricare ar fi ea, de orice categorie, nu trebuie să o desconsiderăm fiindcă fără ea nu putem trăi nicăeri. Munca trebuie cultivată fiindcă ea este singura care ne nobilează corpul și sufletul. Orice ascensiune, fără muncă curată și cinstită, este primejdioasă, pentru că pedestalul este de nisip, care se năruie la cea mai mică adiere de vânt. De 'ndată ce cineva a consimțit să intre în liceu, înseamnă că-o face fără să fie obligat, pentru că numai școala primară este obligatorie, își ia angajamentul să depună o muncă în colectiv pentru el, dar mai presus de toate pentru Țară.

Dacă ne-am scruta conștiința, ajungem la convingerea, că întreaga noastră educație, toate îndemnurile adânci și toată ispita unei vieți de nevoi, în mijlocul semenilor noștri, ne împinge spre muncă în colectiv. Pân'acum viața noastră a fost a străduinței singuraticice, pentru că ființa noastră egoistă să-o ducă cât se poate mai bine. Veșnic în concurență cu alții, mai bine sau mai slab pregătiți, te înghesui în lupta vieții, dând din coate, călcând pe alții în picioare, numai pentru a ajunge tu în primele locuri. Astfel tineretul vostru a ajuns la un sălbatec egoism, care n'a creiat decât suflete mărunte și neomeneste. De acest lucru primejdios trebuie desbărat, trebuie să i-se pună în față un alt ideal, în aparență mai arid și mai plin de jertfe, în realitate însă singurul care dă bucurii statornice, idealul socotirii lui ca o părticică dintr'un întreg. E foarte greu să se'nțeleagă că această părticică este infimă, este ne'nsemnată, dar o mulțime de ele la un loc, lucrând în sens bine determinat, pot să dea rezultate minunate. Când vor ajunge să înțeleagă acest lucru, se vor deschide în fața lor cu totul alte zări, care le dau cunoștința de stăpân pe ei însuși că pot să dea la iveală lucruri mari și folositoare omenirii și în primul rând Neamului.

Pentru aceasta copilul trebuie desbărat de credința ce s'a format în el, că el este totul și dacă toți din casă sunt supușii lui, e la fel la școală, sau în viață; nu, fiindcă se va lovi amarnic mai târziu, când va fi mai greu să se redreseze și devine un ratat. El trebuie obicinuit cu munca din frageda copilărie, cu ea să crească, ca să-i fie călăuză în viață și prin ea să se ridice.

Nu poate fi o mulțumire mai mare pentru cineva decât o ridicare, o realizare a unui ideal prin muncă.

Tu tineret școlar, care începi astăzi un nou an de școală cu multe speranțe pentru viitor, cu promisiuni de tot felul, ia în se-

rios rolul pe care-l ai bine stabilit în familie în școală și în Stat, nu trece dincolo de aceea ce ți-se cuvine și ți-s'a atribuit, muncește serios, cu râvnă și conștiințiozitate, și vei vedea că vei fi scutit tu, vom fi scutiți noi și vor fi feriți părinții de multe neplăceri. Când intri în școală, gândește-te că tu nu ești nimic, totul este Neamul și Țara românească, pentru care orice muncă este prea puțină.

Pe de altă parte tineretul a fost totdeauna eroinic ; pentru a vă convinge despre acest lucru răsfoiți paginile trecutului, opriți-vă la războiul trecut și veți găsi acte de curaj și bravură chiar figuri legendare, cari făceau parte din tineretul școlar. Nu știu dacă sunt multe popoare cari să fi avut asemenea tineret cu o conștiință națională atât de dezvoltată ca tineretul nostru, care a știut să se jertfească pentru idealul nostru național.

Acestea sunt acte demne de imitat, ele au găsit ecou în sufletele multor tineri de pe meleagurile Moldovei și Basarabiei în actualul război, au și fost citați pentru mărețele lor fapte.

Prin urmare ce cere noul an dela D-voastră? Să vă îndepliniți datoria de școlar prin muncă cinstită, singura care vă poate duce la rezultate bune și care vă poate asigura o viață bună și plină de nădejdi. Căutați să profitați la maximum de toate învățăturile ce vi-le dau din belșug profesorii voștri, pe cari să-i luați ca pildă de muncă, punctualitate și conștiințiozitate. Lăsați la o parte orice alte preocupări cari v'ar stânjeni în îndeplinirea datoriei, nu faceți apel decât la munca voastră cu care clădiți zi de zi ca o albină harnică, la temelie Statului românesc. Datoria să vă fie în fața ochilor, pentru că sunteți în slujba unui Neam care-și pune toată nădejdea în voi și de aceea aduce atâtea jertfe ca să vă dea o bună îndrumare și să vă lase o moștenire dreaptă și cinstită.

Numai astfel vă veți putea ridica la dragostea de Neam a înaintașilor noștri, cari au știut să lupte pentru un ideal și să-l înfăptuiască. Dacă voi ați crescut fără un ideal național, vina nu este a voastră, împrejurările au fost de așa natură, în schimb, acum au avut grije dușmanii Țării să vi-l creieze. Este un ideal sfânt pe care dacă nu-l făurim acum, vouă vă rămâne sarcina să-l realizați : o Românie Mare, frumoasă și fericită cu toți Românii la un loc.

Înainte de a termina, având în vedere scopul urmărit de Conducătorul Statului, în a da o educație aleasă tineretului român, îmi permit să fac un călduros apel către părinți și cores-

pondenți : să colaboreze cu noi și să-ne ajute în greaua sarcină pe care o avem. Pentru elementele ce-le dăm Țării vă rog să mă credeți că nu numai noi avem răspundere, ci și d=voastră. Pentru că asupra timpului copilului noi dispunem de 5 sau 6 ore pe zi, iar de restul până la 24 dispuneți D=voastră. Renunțați de a face front comun cu copiii împotriva școlii, fiindcă o știți și vă rog să fiți convinși că urmărim același lucru ca și d=voastră, educația copiilor d=voastră. Deci trebuie să-ne ajutați să putem lucra în același sens și nu în sensuri diferite, pentru că astfel ajungem la rezultate nule, cari nu sunt nici în favorul copilului, nici al d=voastră și nici al nostru.

Copilul trebuie pregătit pentru viață, să știe să se ridice, așa cum am spus-o, prin munca lui și nu prin alte legături, cari de cele mai multe ori nu sunt de durată. Având de a face cu băeți, ei trebuie îndrumați să devină bărbați din toate punctele de vedere și nu domnișoare cocoloșite, cărora le strică cea mai mică adiere de vânt. Altfel dispare vigoarea Neamului, care ne-a ținut împotriva tuturor vitregiilor și nedreptăților atâta vreme.

Ei trebuie să aibă răspunderea faptelor lor, să-și ia răsplata pentru faptele bune, dar și pedeapsa pentru cele rele, de asemenea elemente are nevoie Țara.

Obicinuiți-i să-și facă datoria zi de zi, vă vor feri pe d=voastră de atâtea umilințe pe care avem ocazia să-le vedem aproape zilnic.

Răspundeți la convocările ce vi-se fac de școală sau de profesorii diriginți, acolo vi-se fac comunicări de care trebuie să luați și d=voastră cunoștinșă, veniți la orele de primire ale profesorilor diriginți pentru că acolo vi-se dau informații asupra copilului și acolo puteți și d=voastră să arătați defecte de ale copilului sau porniri rele de ale lui de care trebuie dezbărat.

Supravegheați-le toată activitatea, îngrijiți să fie bine pregătiți, obicinuiți-i să fie muncitori și harnici, că numai astfel vom putea avea garanția că : „Viitor de aur Țara noastră are“.

Prof. VASILE MIOC

dir. lic. Loga

RUGĂCIUNE

Doamne,
 Noianul josniciilor vieții
 Mi-au rupt adâncurile cugetării,
 Din slava haosului tinereții
 Abia-ți mai văd seninul îndurării.

Infrânt în lupta pentru sfânta-ți cruce
 Hulit de împietrirea omenirii,
 Am mers cu greu pe drumul ce se 'ncruce
 Cu iadul duhului nemărginirii.

Doamne,
 M'a prins în vraje demonul pierzării
 Și'n calea patimilor sângerate,
 Nădejdea mea s'a stins în slava zării
 Și tu te-ai dus în nopți întunecate.

De ce-ai plecat de lângă mine, Doamne,
 De ce te-ai răstignit cu voe bună,
 De ce-ai murit ca frunza unei toamne
 În inima-mi ce te dorea nebună?

Doamne,
 Frânturile credinței năruite,
 Să rup din inima-mi sdrobotită lanțul,
 Primește-mi-le'n ceruri aurite,
 Căci m'a legat pe veci păcatul.

Trimite-mi taina sfintelor lumine
 Ce-o varsă luna tristelor castele
 Și pe seninul cerului din mine
 Să strălucească iarăși mii de stele.

IONEL CERNĂIANU
 lic. mil.

Cetatea Seraiului

— Impresii din călătorie —

Zorile abia începuseră să zâmbească și roșul soarelui abia se pregătia să iasă din scaldătoarea-i de unde, când în zare, departe, se profilau siluete svelte ale minaretelor Istambulului.

Boarea dimineții îmi flutura șuvița căzută pe frunte și aburi din spuma mării mă înțepau în obraz. Un fior de răcoare și totodată de emoție mă cuprinsese. În curând voiu putea admira vechea cetate, martoră atâtor prefaceri ale omenirii, atâtor lupte; și întreaga evoluție a cetății se scurse în mintea mea. După multe rătăcirii în faptele istorice legate de vechiul oraș mintea-mi se opri asupra închipuirii unei scene din Seraiul sultanului și privirea minții învălui întregul decor.

Vedeam un minunat trup de orientală șerpuiind în acordurile bizare ale unei orchestre nevăzute. Dansatoarea aluneca sub privirile Sultanului ce stătea turcește, având alături pe vizirul, cei șoptea lingușirile fricei de mazilire. Intr'un alt colț, alți demnitari glumind și urzind intrigi, în partea opusă trimisul creștin numai în zale și sclipire, privind semeț înainte, sol al unei alte lumi, care intrase ca un străin în lumea de vis și de petrecere a imperiului semi-lunei. Acum privirile tuturor se ațintiră asupra unui cârd de dansatoare care-și dovedeau mlădierile corpului, cu părul negru despletit contrastând cu albul lucios al lespezilor de pe jos. Dansatoarele își mișcau cu grație brațele albe, simboluri șerpuitoare ale ispitei. Deodată, dansul se opri. Sultanul bătuse din palme. O veste rea venise dinspre hotarele Moldoviei. Dansatoarele fugiră speriate, cârd de lebăde albe. Peste încântarea serii de până acum se ridicau tunetele mâniei Padisahului. O dansatoare cu minunați ochi negri se desprinse din rândul celorlalte și intră la Sultan aruncându-i-se la picioare. Blandetea și gingășia fetei liniști mânia Sultanului, frumusețea ei îl subjugă. O muzică nevăzută părea ea vine dinspre mare și pătrunde pe terase, de acolo aluneca în saloane și de acolo mai departe în sălile mari și boltite, cuprinzând întreg Seraiul, un cântec ce strălucea în noaptea caldă ca ochii negri și umezi ai dansatoarei.....

Acum se lumina încet de ziuă și ceața se destrăma, gărzile se trezeau pe rând și razele soarelui mângăiau în jocuri lucitoare

barba încărunită a Sultanului. Acoperișul Seraiului strălucea argintiu. Incet, încet formele lui prindeau să se contureze până când silueta lui îmi apăru în întregime în față. Boarea ce-mi flutura șuvița căzută pe frunte îmi dovedea că nu visez. Mă trezisem din gândire, din vis... și chiar în fața Seraiului. Alergai să văd Sultanul și cadâna visului meu. Fugiseră demult. În fața mea se ridica ca negura, tăcută și pustie clădirea plină de aur, strălucire și încântătoare altădată. Unde sunt ochii negri ai visului meu?... și ochii-mi căutară pe cei visați. În zadar însă, nu-i puteau desluși din bezna trecutului.

Ce fericit aș fi fost, dacă privirea ochilor mei ar fi putut străbate prin tunelul de întunecime al anilor și să iasă dincolo la capătul plin de strălucire și veselie, unde dansa frumoasă cadână cu ochii negri.

Dar ochii mei erau omenști doar, și visau pe lespezile reci și înegrite ce duceau acum la mare gândurile mele și pașii de mătase ai cadânei, altădată.

... ..

Dela Serai privirile mi-se îndreptară asupra întregii panorame a Istanbulului și din exotismul minaretelor ochii mei aleseră o clădire mijlocie dar frumoasă și impunătoare în același timp. Era moscheia albastră. Lespezile de faianță albastră care căptușeau pereții dinăuntru ai moscheei, dătătoare de mistică lumină, împrumutaseră culoarea lor numelui lăcașului de închinăciune. Lăcașul musulman e frumos prin simplitatea interiorului, impunător prin înălțimea bolților și mistic prin reflexia albastră a luminii. Pe dinafară clădirea e albă și curată ca sufletul Profetului. Deși pe vârfurile minaretelor nu mai apar muezinii, - clopote de rugăciune. - totuși glasul lor pătrunde la noi și ne cuprinde ființa cu un fior, de departe, din adâncimea anilor.

A merge la moschee, e pentru musulman un adevărat privilegiu de reculegere. În timp ce regii și împărații Europei intrau în catedrale cu pompă și onoruri, Sultanul lui Alah intra în moschee, aplecat, silit de greutatea coridorului de lanțuri prin care trebuia să treacă. Și iată explicația, poate singura, a ridicării semi-lunei: puterea credinței. Și când aceasta a murit, a căzut și Imperiul.

Am văzut în moscheia albastră piatra sfântă, adusă dela Mecca, simbol al credinței nemăsurate, purtând pecetea neagră a săruturilor femeilor care vroiau împlinirea dorințelor lor. Am văzut discurile uriașe cu versete din Coran, și parcă din încălcirea

semnelor acestora se ridica un fum străveziu, aromat ce pătrunde la inimă, era credința.

Și deși poate n'am simpatizat Imperiul semilunei, acolo în mijlocul moscheii albastre, desculț, ochii mei s'au înduioșat când mintea mea a privit destrâmarea unui vis de putere, de măreție. Era înduioșarea omenească în fața unor relicve fără putere și pusti, altă dată spaîma lumii. Și în minte-mi apăru Baiazidul cu barbă căruntă tunând în liniștea Seraiului. iar ochii mei căutau ochii cei negri ai cadânei.

(urmează)

FLORIAN POTRA

Epigrame

de: LIVIU OLARU

Acad. de Artă Dramatică

Cum și-au adormit „Gâzele“

Nana și Nunu.

Nana melodios cânta
Musculiței de pe-un paiu,
Iară Nunu-i descânta
De insomnie-unui... buhaiu...

* * *

Lui Gh. Tobias pentru

„Didona“ tragedie...

Că didona-i tragedie...
Bine nu te-ai exprimat ;
Didona în scrisul tău
E-o tragedie... la patrat...

* * *

Unui student dela :

„Acad. de Muzică“...

Merge fluerând pe stradă,
Cravata'n vânt, cu capu'n nor,
Ca'mpiedecându-se să cadă,
Să'njure'n... „si bemol major“...

Suflet...

Sub ploaia lin'a razelor de soare
 Surâde lacul tremurându-și valul,
 Iar vântul cu aripa-i călătoare
 Mângâie-alene nuferii și malul,

In floare

Și unda lui senină, mai albastră
 Ca frageda petală de cicoare,
 Tăcută 'nchide 'n ea chiar taina noastră?
 Adâncu-i nepătruns o plăsmuire-i oare

Măiastră ?

In mălul negru-s vieți cari încet se frâng,
 Din ele alte nasc, lumina o doresc ;
 I-atâta clocot tainic... și doruri lin se stâng...
 Dar cine poate ști de undele, zâmbesc,

Sau plâng ?...

Și sufletu-i asemeni aceluși tainic lac
 Ce-și înfioară unda și valul călător.
 Sub liniștea-i de piatră, ce taine negre fac ?
 Ce patimi cresc ascunse, în cânt amăgitor,

Dar tac ?

Și 'n suflet sunt adâncuri ascunse în uitare
 Ce uneori prind viață... și din tăcerea lor
 Țâșnesc lumini de fulger, ades sclipiri fugare...
 Și 'n urmă pier... Vai, năluciri ce mor

Hoinare.

Tu suflet plin de taină și lină amăgire
 Alintă-și vesel unda în razele de soare,
 Inchide 'n neguri patimi, te 'mbată 'n fericire,
 Să sorbi parfumul rar de albă floare :

Iubire...

NANA (L.C.S.)

„Simfonii nocturne„

Iubitei mele

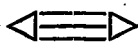
Dăruște-i, Doamne,
 Aurul din toamne;
 Umbrele în plete,
 Soarele în bete;
 Salbă grea de flori,
 Zânele surori;
 Luna, far pe deal,
 Murmur de caval;
 Candele de stele,
 Sâni de viorele;
 Ochi de nopți adânci,
 Lacuri dintre stânci.

Dăruște-i, Tată;
 Gândului de față

Licăriri de visuri
 Sbor peste abisuri;
 Dor de primăveri,
 Nostalgie de seri;
 Șoaptă fermecată,
 Mână argintată.
 Inimă în flăcări...
 Cununi împletite
 'N visuri ne'mplinite,
 În gând de-abea ivit.
 Raze ce s'alint,
 În cascade de argint
 Dăruște-i : soare,
 Floare,
 Hore și isvoare.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

NESTOR PRISCA

Ti-aduci aminte...

Odinioară mi-ai adus un cântec sfânt,
 Un cântec plămădit din plâns fierbinte,
 Îți mai aduci, tu, vântule aminte
 De candela ce-ai stins-o pe-un mormânt ?

Îți mai aduci aminte, vânt hoinar ?
 Era o toamnă rece ca acuma,
 Prin frunze vechi se rătăcise bruma
 Din cântul ce plânsese în zadar...

Când m'a oprit durerea lirei tale
 N'am înțeles al dorurilor gând,
 Am dat din umeri și-am plecat râzând
 Lăsând în urmă cântul tău de jale...

In toamna lacrimilor de acuma
Frântura melodiei nu m'așteaptă...
Un suflet moare pe-a uitării treaptă—
Și 'n gândurile noastre cade bruma.

MAIA BISTRA

Eroul aviator Ichim Marius

In stare de incadescență, ca un meteor, s'a prăbușit din cerul mat al Calmuciei, — sub privirile îngrozite ale camarazilor, lovit mortal și cuprins de văpaia năpraznică a flacărilor.

Era unul din cei mai destoinici piloți ai excadrilei.

Se întorcea dintr'o misiune de recunoaștere de pe frontul Stalingradului împreună cu locotenentul observator aviator Jipa și mitraliorul de bord Stoica. In apropiere de aerodrom, i-au ajuns din urmă cele patru avioane de asalt. Luptă nu se putea angaja. Adjutantul stagiar Ichim a înțeles situația și a început să pice spre a-și salva echipajul.

Când glonteile morții l-a lovit în cap, Ichim Marius și-a dat sufletul ținând dârz mâna pe manșă. Și atât de nestrămutată a fost voința lui încât nici limbile focului n'au putut să-i strămute brațul de pe manșă. Arzând ca o torță a adus totuși avionul la pământ, scăpând cu viață pe observator și mitralior.

Ichim Maris deși își dase sufletul angelic acolo în înălțimi, ca un Crist al unei noi izbăviri a călcat cu moartea pe moarte, celor din celulă viață dăruindu-le...

Cuvintele nu sunt destul de cuprinzătoare pentru a zugrăvi conturul spiritual și fizic al excepționalelor sale calități. Infățișarea lui modestă și sobră părea a cuprinde toate tristețile lumii. Abia acuma după moartea lui începem a bănuși că'n cremenea feții el avea gravat presentimentul prematurii sale săvârșiri... Ichim Marius era pururea grav. Intr'o seară când eram amândoi de serviciu pe aerodromul din Pavlograd mi-amintesc c'am întrezărit totuși câteva clipe un surâs suav pe fața lui energică. Ichim se cu-

mineca atunci din potirul amintirilor noastre ieșene, alerga alături de povestirile mele șagalnice pe meleagurile scumpei lui Moldove...

...Acuma, între Don și Volga, în cimitirul din Aksai, la căpătâiul unei moviște a rămas de vecinică strajă elicea lui frântă, iar cartea de aur a escadrilei a înscris cu slove mari pierderea unui erou al aerului.

Slavă lui, exemplu nouă !

AUREL BUGARIU

sublocot. din rezerva aeronauticei regale

Ultima zi de vacanță, prima zi de școală

Sâmbătă. Ultima zi de vacanță. Măine va începe un nou an de muncă și de învățătură. Oamenii se îndreaptă grăbiți spre locurile unde muncesc ziua întreagă. În magazinele de tot felul - dar mai ales în librării - e o mișcare neobișnuită. Părinți grijulii caută să-și aprovizioneze odraslele cu cele necesare pentru anul școlar ce bate la ușă. Într'o librărie se întâlnesc doi prieteni.

— Servus Sandule. Ce mai faci? Unde ți-ai petrecut vacanța?

— Am fost la bunica. M'am distrat admirabil. Tu unde ai fost?

— Eu a trebuit să stau acasă. Tata e pe front.

— Ți-ai cumpărat toate cărțile?

— Nu, imi lipsesc câteva...

Într'un colț, un om dela țară cumpără cărți pentru copilul lui. Vrea să-l dea la liceu. Așa i-a spus Domnul învățator. Soarele a ajuns deja pe cer. E amiază. De undeva de departe se aude un cântec. La început abea se deslusește, apoi mai tare, mai tare până când se aude deslușit marșul care freamătă pe buzele tuturor „Treceți Batalioane Române Feleacul“. După un colț apare o companie de soldați. Armele lor strălucitoare aruncă reflexe argintii în bătaia soarelui. Cântecul lor mândru ne 'nfioară, ne înalță sufletele. E ora unu. Toată lumea e grăbită spre casă. Tramvaiete

și autobusele circulă febril prin tot orașul. După masă aceleași peregrinări prin librării și magazine, aceleași sgomote în toate părțile. S'a făcut seară. Prieteni vechi cari nu s'au văzut toată vacanța, se bucură că se întâlnesc. Au multe să-și povestească. A doua zi când se vor întâlni din nou la școală își vor povesti mai multe lucruri. Măine deschiderea festivă a cursurilor. Elevii îmbrăcați în haine de sărbătoare se îndreaptă voioși spre școală. Sunt veseli că-și vor revedea colegii.

La școală fiecare își povestesc întâmplările și impresiile lor de peste vacanță. Unul refugiat fără părinți a fost acasă în vacanță își spune impresiile. Aproape toți colegii stau roată în jurul lui. Altul povestește despre tatăl său care e pe front. E ascultat cu atenție de toți. Ici-colo în colțuri stau elevii străini și elevii din clasa I-a, fricoși și triști cari s'ar amesteca și ei în sburdălnicia celorlanți însă nu îndrăsnesc să se apropie de ei ne cunoscându-i. În jurul altui elev s'au strâns mai mulți prieteni. Discută despre profesori :

— Am auzit că ne vine un profesor nou la chimie.

Și se zice că din formule nu ne mai scoate.

— Las că nu-i nici dracul așa de negru cum îl cred oamenii, răspunde altul. Toți se uită mirați spre el. E un străin.

— Colegi, eu sunt venit dela altă școală, vă rog să mă primiți între voi. Sunt din Oradea. Refugiat. Profesorul despre care vorbiți e tot de acolo. El e într'adevăr rău cu cei răi și leneși, dar bun cu cei buni și silitori.

Deodată se face liniște. Apare Domnul Director urmat de Domniile Profesori și de părinții elevilor.

Se face un mic teudem după care Domnul Director se urcă pe catedră și ne vorbește. Ne dă sfaturi — sfaturi blânde — cum să ne purtăm în școală și acasă. Ne vorbește despre vitejia soldatului român care luptă pe front. Vorbește cu însușțire. Ochii multor mame s'au umezit. La sfârșit ne îndreptăm cu toții spre casă. Măine începem un nou an de cursuri în al doilea an de războiu.

GH. SPADARU
elev cl. VI-a D. L.

TOAMNĂ

Peste prispa dela casă	Scuturând a lor povară
Murmură al toamnei vaer	Se plec sălcile bătrâne
In vârtejuri, greu se lasă,	Ascultând cu'nfrigurare
Spulberând frunzele 'n aer.	Ale toamnei lungi suspine...

Murmură al toamnei vaer
 — Peste prispa dela casă
 Spulberând frunzele 'n aer
 In vârtejuri, greu se lasă.

ULITA AUREL
 elev cl. VIII^{lit.} C.D.L.

BCU Cluj Mi-e Dragă Cluj

Mi-e dragă
 Zâmbetele mele'n ochi-i se'nchiagă
 Și atâtea frumuseți cerești
 Și pământești
 In ochii ei adună.
 In ochii ei mi-e sufletul întreg ;
 Tinerețea'n ei am îngropat,
 Pe buze miere am adunat
 Și urma unui sărutat.
 Mă necăjea,
 Mă împăca,
 Era a mea :
 Nebună.
 Imi venea încetișor
 Prefăcută,
 Pricepută,
 M'alinta :...
 Și cuminte gura-mi dăruia.
 O săltam de subsiori

Și'n bujorata
 Toată
 Se ascundea la pieptu-mi,
 Fată.
 Și cu ochi săgetători
 Iubirea-i m'amenința...
 Cu fiecare fulg de nea,
 Cu fiecare strop de ploaie.
 Te iubesc
 De-atâtea ori
 Și pentru fie ce clipire,
 Eram nebun de fericire.
 M'amenința
 Cu degetul
 Și mai vârtos mă supăra,
 Atunci, frumos
 Mă alinta
 Mă săruta,
 Duios.

Mă iartă... și mă privea cu foc
 Să nu am parte de noroc
 Copil pribeag
 De nu-mi ești drag
 Dar vina mea-i că te iubesc
 Așa-i...
 Că nu mai sunt
 Pe=acest pământ
 Mai fericiți ca noi
 Alți doi.
 Ei florile-i zâmbeau
 Și stelele-i tremurau
 De sus.

II

Dar într'o seară,
 Într'un sfârșit de primăvară
 Zădarnică așteptare.
 S'a dus
 S'a veștejit o floare
 A apus o stea
 Și'n inima mea
 A apus un soare.

III

Azi
 Nu știu
 Ce pustiu
 M'a făcut s'ascult
 Un glas lăuntric dedemult
 Cu= o floare'n mân'am apucat
 Spre=aceiași sat
 Unde copii
 Ne=am desmierdat
 Și ne=am ținut de nebunii ;
 Acolo,
 Zi de zi
 Iși petrecea un ceas
 Privind florile
 Odată cu zorile
 Insoțită de=amintiri ce i-au
 (rămas ;
 O bătrână,
 Avea și ea o floare'n mână
 Și un tremur dureros în glas.
 I-am dat binețe
 A tresărit... ș'apoi ne-am
 (cunoscut
 Avea și ea același Drum,
 Căuta și ea aceeași Tinerețe.

LER.

Epigrame

Lui I. Bufta la poesia „Oglindită“...

Că a admirat-o apa
 Asta cred, nu spun că nu...
 Curios ași fi ce-ar admira
 De te=ai oglindi... și tu...

* * *

Unui avar.

De lângă bani, o viață 'ntreagă
 N'ai putut să-l faci să plece ;
 Doar acum când e în groapă,
 Deși-i dai bani, îl lasă rece...

LIVIU OLARU Acad. de Artă dramat.

TOAMNĂ

Coboară toamna dintre culmi și dealuri,
cu soare pal, cu nourii de plumb,
coboară toamna cu-ale apei valuri,
coboară toamna'n lanuri de porumb.

...Cum să redau funebrele-i ecouri?
...Să iau în mână misticul penel
și s'o pictez în veștede tablouri?
S'o plâng în ritm tomnatec de pastel?

Aa! Nu! În parcu'ntunecat voiu merge:
pe banca'n care vara s'a ascuns —
din inimă iubirea mi-o voiu șterge;
când plânge dragostea, e plâns de-ajuns.

MIHAI DUMBRAVĂ

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Țipăt

Pentru M.

...Dangăt de clopot peste unda veacului...

— I-auzi, mamă, chemarea de aramă?

E glasul buciului și-al tulnicului hăulind peste văi, e
chiot de haiduc pe vârt de munte; e țipătul cucuvelei pe ruini
și-i șuerul vântului prin crengi, când a căzut frunza,

Știi tu pentru cine-și duce vaierul peste culmi?

...Au rămas feciorii acolo, mamă...

Fierul a răsturnat mai adânc pământul, și boii slabi s'au
opintit mai tare pe brazdă.

Nu mai răsună'n crâng fluer de mierlă, și'n zăvoi tril de
privighetoare.

S'au ofilit florile și și-au plecat căpșorul...

...de brumă?

A suflat vânt de ghiață peste holde?

Mamă, unde-s feciorii cei falnici?

...Și-au stins geamătul neputincios...

Unde-s?

Amărăciunea și suferința s'au strâns în cupe...

Dece au sorbit-o?

...Ăm fugit, mamă, că-s nevolnic. Pieptul nu mi-ar fi fost zăgaz în calea șuvoiului.

Mamă, fugăream cerbii și vătuii dela isvor și dam ciutelor apă din pumni la pârăul dintre brazi...

Și-aicea, îmi susură 'n nopți târzii Gilortul lângă aninul cel mare de lângă dulbină.

Ascult, și parcă din alte vremuri, din depărtări, solii durerii aduc vuetul apelor, urlând peste stânci și fulgerându-și stropii în soare la vâltoarea de sub mesteacăn.

Pentru cine-și mai leagănă unda în diminețile de aur?

Pe'nserat, când urc pe Mândra, ascult șfichiurile vântului printre stânci și șuerul brazilor, ș'aud răsbatând parcă din adâncuri geamătul frânt al celor obidiți.

Freamătă brazii, urlă vântul...

Și va răsări atuncea un soare nou, pentru tine, pentru mine, pentru noi toți, mamă.

RELU
Lic. Militar

Fetei ardelenе...

Fir de romaniță galbenă din deal,
Fată 'ndurerată, fată din Ardeal,
Ți-a murit mușcata, în grădin'afară
Plânge măghiereanul în amurg de seară.

Fata de pe ape cu părul bălai
 Dece nu ești astăzi cum de mult erai...?
 Dece stai acuma în poartă de schit,
 Și cu ochii 'n lacrimi cați spre răsărit...?

Fată din Poiană, fată de demult
 Astăzi de departe cântul ți-l ascult ;
 Fafă din Poiană dorul tău acum
 Strâns îl duc cu mine pe-almeu drum

Fată ardeleană mâne voi veni,
 Mâne 'n zi cu soare iarăși ne-om iubi ;
 Romanița-om strânge coaptă de pe deal
 Fată 'ndurerată, fată din Ardeal.

LEONIDA DANILĂ
 elev cl. 7 L.T.D. C-sebeș
 Poiana-Ilvei — Năsăud

BCU Cluj / Ce... sity Library Cluj

EL ...

Cântă pasărea în codru, cântă,
 Cântecu-i îmi leagănă visarea.
 Dorul tău iubito, sufletu-mi frământă,
 Nu mai are-astâmpăr, nu-l cuprinde zarea.

Cucul astăzi parcă nu-și mai are locul,
 Mi-a cântat într'una la urechea stângă.
 Nu mai am pe nimeni, mi s'a dus norocul,
 Pe cărări pierdute, cine-o să mi-l plângă ?

Părăsit și singur, totul se destramă,
 Visul de iubire, dorul fără nume.
 La o nouă viață cine mă mai cheamă ?
 Le-am urit pe toate, sunt sătul de lume.

„Moșul“

Bunicului meu

O boare caldă mângâie pământul
 Și tot mai argintată pare luna
 Vezi stelele cum, una câte una
 Lucesc mai slab și și află 'n zori mormântul ?

E'n plină zi acum în miez de primăvară
 Intreaga fire parcă e topită...
 Pe drumul nisipos și umed
 Cărarea pipăindu-și cu toiagul,
 Incet pășește, tremurând moșneagul
 Moșneagul biet, greu trupu-și inconvoaie.

O, sfânt, plin de durere și răbdare
 Cum îți mănjesc ei tâmpla ta albită !
 Când picuri des din fruntea-ți încrețită,
 Din ochi-ți slabi cad lacrimi amare !
 Și tu, le-amestec una cu pământul
 Să plămădești străinilor o pâine !
 Ridică însă fruntea ta stăpâne
 Blestem cumplit să-ți fie tot cuvântul !

Dar nu, tu ridici încet slăbite mâne
 Nu spre blestem nici spre amenințare
 Cuvântul tău e binecuvântare:
 — Nu știu, ce fac, ce vor, o iartă-le stăpâne.

TITI. cl. V A. L.C.S.

Săsarică dunăreană

Dunărene, Dunărene,
 Pasăre galbenă'n pene,
 Schimbă-ți portul, ține-ți graiul
 Și-ți trăiește 'n cântec traiul.
 Că, de când mi-ai spus povestea
 Cea „mai tristă decât vremea“,
 Tot imi spune inima,

Că nu ești de seama mea ;
 Că porți nume bărbătesc
 Și graiu'ți-i femeesc
 Și că ai un chip de zână
 Ce tot plângi lângă-o fântână.
 Plângi întruna colț de țară
 În suspin de jale-amară
 Și când vine Făt-Frumos,
 Depe plaiuri, mai de jos,
 La fântână după apă,
 Chipu' tău din ochi-îl scapă ;
 Te prefaci în păsărică
 Și tot cânti pe-o rămurică,
 Iar când vin feciori de smei,
 Sbori prin frunzele de tei,
 Și tot sbori... împărăție ;
 Nimeni urma nu ți-o știe.

R. VIDU-POP

IN NOAPTE

În noaptea 'mbălsămată ca prin vis
 Se cern petale albe de cais,
 Pe cerul străveziu stelele blonde,
 Aștern potop de gânduri vagabonde.

Când luna-și moae razele 'n parfum,
 Țesând covoare de argint pe drum,
 Se văd perechi de umbre visătoare,
 În taina nopții plină de splendoare.

Și șoaptele răsar pline de dor,
 Zefiri sburdalnici le răpesc în sbor,
 Pe aripi moi le poartă 'n adiere,
 Cu drag le-ascultă florile 'n tăcere.

În noaptea 'mbălsămată ca prin vis
 Se cern petale albe de cais,
 Și 'n ploaia razelor diamantine.
 Când pornește dorul meu spe tine.

MARIANA GEORGESCU-VĂLCEA

cl. VII L. C. S.

ÎNSERARE

Vagi penumbre și lungi șiruri
De 'atunerec și lumini;
Impletite 'n râuri tulburi
Razele se'ncurcă 'n spini...

Profunzime de albastre
Palide — parfum deschis —
Care te transportă 'n astre
Și te predispun spre vis...

Purpur — o străfulgerare —
S'a lăsat într'un lung val;
Visător, amurgul moare
In mormântul de cristal...

Clipele se 'firipează
Mincinoase au trecut;
Doar ecoul delirează
Cu o voce de 'mprumut...

Zbor discret, imagini clare,
Fluturi mici în violet;
Vântul palpită'n sforțare:
Să șoptească mai încet...

Triluri vagi, în depărtare,
Melancolic, din caval,
Cântă turmei de mioare
Ce coboară de pe deal...

Printre flori încântătoare
Intr'un răs de falduri, roz,
Răsucindu-se dispare
Un vis, lâng'un fir de boz...

Dintre granițe de raze
Tănuite și neclar
In vârtej de scurte faze
Himerele ne răsar...

In argint — lumina torții —
Două umbre se 'ntâlnesc
Ș' atunci, în tăcerea nopții
Dulci iluzii șoptesc...

MIHAI MOLNAR
cl. V. L. „S. V.“ Beiuș

Iarnă . . .

In a nopții ceață dură
Se rostogolește vântul,
Cu costum de neauă pură
S'a împodobit pământul.

Și în zarea tulburată
Croncănesc cârduri de ciori,
Mușcă natura turbată
Dintr'a nopților fiori.

Fugărind șoapte de toamnă
Ăspru crivățul gonește,
Alegând în visu-și doamnă
Cea ce 'n vis rebel domnește.

Din fanatică-i credință
Pentru doanma ce-a ales
I-a adus ca dar de nuntă
Haină - floare de cireș.

IONIȚĂ BUFTEA
Șc. Com. Timișoara

Broaștele și privighetoarea

Inchinare: Băiatul meu mai mare între grânguri: *ca să cânte ce știe și a învățat*. Dar dacă va fi chemat, ca și tatăl său, cu mierla și privighetoarea, să cânte, înaintea împăratului: *Să se așeze la locul cel din urmă ca să nu fie dat afară cu rușine*. Inchin și tuturor fiilor mei grânguri din crâng, cu aceeași inimă.

Grânguroaia.

Se zice că dintr'u 'nceput broasca n'avea glas. Și nu glăsuia, dar auzea și se desfăta în plăceri, pe cari auzul i le strecura în suflet.

Și erau mulțumite broaștele de această stare și desfătare, până când, într'o zi le-a fost dat să audă o privighetoare și să se încante și să simtă strecurându-li-se în suflet închinarea pe care, în liniștea serii netulburate, o pasere măiastră cu glas mareț, o înaltă Stăpânului tăriilor și al făpturilor în măestrite triluri ce nu păreau a ieși din smerit piept de făptură, ci inima lumii-și cânta par'că simfonia neterminată, fiindcă nu se va sfârși, până ce va dăinui pe acest pământ, făptură recunoscătoare Stăpânului a toate, pentru binele vieții.

Și au rămas broaștele uimite și 'nmărmurite și un dor nou le-a încolțit în suflete: dorul le-a crescut nutrit de cântarea din ele; le-a devenit dorință, iar dorința le mână năpraznic pe drumul faptei.

S'au dus la Cel ce le dăruise darul vieții.

- Doamne pe unde scoate privighetoarea cântecul ce ne-a încântat și uimit?

- Pe gură, le-a răspuns Creatorul.

- Dă, Doamne, și gurilor noastre glas. Pentru ce să nu ne dai, dacă *numai atâta* ne trebuie ca să te slăvim; și te vom slăvi pentru toate câte ni le-ai dat.

Dumnezeu, în nemărginita lui înțelepciune, dase viers celor ce puteau să cânte, iar glas celor ce aveau ce spune. Dar în schimb, a dat fiecareia dintre făpturile sale, după putința firii lor, o mai mică ori mai mare fărâcă din nesfârșita lui înțelepciune: de care se pot împărtăși toți, în măsura ce vreau să se folosească de daruri spre mărirea Lui și spre folosul lor.

Nu putea deci, dragostea Lui nemărginită nu-L lasă să nu

'mplinescă rugăciunea broaștelor. N'a vrut să se creadă, chiar pe nedreptul, o veșnicie, nedreptățite: de a nu avea ce credeau că le=aduce fericirea.

- Fie=vă după credința voastră, le=a zis Creatorul.

Și după credința lor a fost realizarea ce=a urmat dorințel nesăbuite a broaștelor după glasul răvnit.

Se vede că broaștele sorbiseră prea puțin din izvorul înțelpeciunii divine. Lacomie de slavă și încântarea cântecului auzit, au început să cânte toate deodată: și orăcăit de broaște a devenit, ceea ce era planuit cântec de privighetoare.

Un lucru nu observară broaștele lacome de slavă străină; unul singur pe care dacă=l vedea=u, nu orăcăiau: N'au simțit liniștea, fără de care, nu se aude cântec de privighetoare.

Căci privighetoarea cânta și 'ncânta chiar și pe broaște, tocmai fiindcă și broaștele, toate, o ascultau.

Și n'au mai putut observa că de când toate orăcăiau și nimeni nu mai asculta, nici o privighetoare nu mai sălășluisse în jurul bălții lor. Câtă tărie de credință ar trebui să 'ncapă într'un biet piept de privighetoare să îndrăznească a crede că poate, cu cântecul lor, să oprească orăcăitul neincetat al nenorocitelor făpturi ce au răvnit glas de slavă și și-au dobândit și-eși orăcăit spre nesfârșită ocară.

Dar mai ales un lucru n'au observat broaștele lacome de slavă străină. N'au observat, că pe lângă *bunăvoința* de=a cânta, mai trebuie altceva: *Putința*, dobândită prin *naștere* și prin *exercițiul conștient și consecvent* al cântecului, între condiții proprii nașterii și dăinuirii lui.

Nu că n'ar fi nevoie de broaște și orăcăitul lor chiar: de vreme ce sunt create, și li=s'a dat să=l aibă! Își au rostul lor de sigur în economia firii și a bălților. Cine nu știe care li e menirea, de vreme ce o simt și broaștele din baltă?!...

.....

Dar de unde să știe bieteile broaște: că va să *orem*, doar, *ceeace putem*, ca să putem, ceeace vrem. De unde să 'nțaleagă, că va să ne'nchinăm în fața frumuseții și măririi: oricât de ascunsă în smerite haine și nepretențioase arătări, ca: putând cunoaște și recunoaște pe cea din afară de noi, - *să dăm dovada frumuseții ce=o avem în suflet*.

O, de-ar înțelege broaștele vremii de azi și de oricând, că va să asculte, pentru a auzi, că va să audă, pentru a admira.

Dac'ar vrea să știe și să'nțeleagă... n'ar mai orăcări, ci ar cânta n'ar mai invidia, ci s'ar închina ; n'ar mai bârfti și calomnia, ci ar preamări...

Istoria aceasta, de-o fi adevărată,

Imi pare că arată" ne-ar spune poetul Gr. Alexandrescu.

Dar a murit și nu ne mai poate spune ce arată.

Cine să ne-o spună ?

„Tot eu s'o spun ? Ghiciți și voi" ne-ar spune Coșbuc, dacă l'am mai putea întreba.

Deși am avea atâtea de întrebat ! Spre pildă :

„Dacă grangurul, oricât de frumos ar fi la pene ; ori mierla, oricât de măiastră 'n glas : *e bine să creadă, că poate înlocui* cântecul mierlii, pe al privighetorii ? ! Orică : o poate pretinde aceasta chiar și păunul, sturzul, ori pițigoiul ? Și că : „Cel ce a creat mulțimea nesfârșită a cântăreților firii, pentru ce nu i-a creat pe toți granguri, ori mierle, chiar broaște, ori privighetori ?“

Dar așteptând răspunsul potrivit și mulțumitor, nu putem lăsa fabula neterminată...

. Și deatunci și până azi toate broaștele „cântă" și nici una nu ascultă. Cine să le asculte, când toate „cântă" ? ! Căci tocmai neputința de-a asculta face, ca *același glas*, — creatura aceluiași Stăpânitor a toate, — să fie *orcăit de broaște*, ce ar fi trebuit să devină prin *liniștea și talentul* ce lipsea : *cântec de privighetoare*.

Simțul de dreptate ne face să adăugăm de încheiere, că și celelalte făpturi, ca și broaștele, ar avea aceeași soartă : gâsca ar găgâi, mierla s'ar miorlăi, grangurul nici n'ar gănguri cel puțin, iar rața, cel mult s'ar răfoi : dac'ar îndrăzni să cânte cântec de privighetoare.

Prof. AUGUSTIN COSMA

Ideal

I.

...Și dacă zâmbetul stelelor nu mai înflorește astăzi pe bolta întunecimilor pierdute în nesfârșirile neînțelesului, crezi tu, umbră inocentă, că falfăirea aripilor tale va fi atât de nimicitoare, încât să stingă văpaia frânturilor de străluciri ce ți-au arătat în veac nimicnicia ?

Și crezi tu, bucata păcătoasă de lut, că în depănarea clipeilor nu smulge biruința celui neînfrânt, pentruca în locul lui, să pui în scaunul veșniciilor fluturarea mincinoasă de lumină ?

Cine ți-a fulgerat mintea cu negurile nemerniciilor, nebun al zilelor de Lazaret ?

Și unde duci cu tine șoapta gândului care n'a sărutat nici-odată buzele vreunei făpturi ?

Tu ești salvatorul lumii și suprema năzuință către supremul bine ?

Titani al necredinței spoit cu lapte de var, mintea ta e mult prea neîncăpătoare. Glasul inimii ți-a amuțit, căci s'a topit în clo-cotul sgurii păcatului și mai ești în stare să simți, strigoile de dincolo . . .

II.

Omule, omule, pentru tine strig . . . nimeni nu se coboară în prăpastia căderii tale . . . Numai eu știu ce te doare . . . Vino la mine, însetatule, și-ți voi da să bei din apa vieții.

Ah, privirea ți-e turbure . . . Ce vezi acolo sus ? Dece întinzi mâna ? Vrei lumină ? Adu-ți aminte că tu ai ucis-o . . .

. . . E mult de-atunci.

Dece plângi ? Iți tremură buzele . . . care-i ultimul cuvânt ?

. . . Mai poți gândi la el ?

III.

Omule, tu ai pierdut ceva : te-ai pierdut pe tine. Și aci stă fericirea : în a lupta pentru a te putea regăsi : Tu nu ești singur. Căci siguranța ți-ar da mâna să te ajute. Rege al pustiului țara ta ar fi cea mai bogată : ar fi plină de tine. Și floarea gândului unic solitar, spontan răsărit pe seninul negurilor ți-ar surâde : te-ar îngenunchia mântuirea.

Ci tu ești unu din cei mulți pierduți. Și așa de îndepărtat că nu te zărești.

Omule, imi auzi chemarea? Pentru tine strig. Lapadă cutitul acum, în ultimul ceas! Nu te străpunge!... Inchide ochii și deschide sufletul.

...Iadul acesta vrei să-l duci dincolo de mărginit?

Tu n'ai știut unde să cauți. Aici se găsește taina firii, unghiul către absolut. Dacă tu vet înțelege, o vei pătrunde...

La poarta cerului tău ai tras zăvorul. Din acel moment, luminile s'au stins. De atunci ai devenit un sburător nocturn. Ci aripile tale nu există și sborul tău este vis.

Cheia dela ușa celei mai frumoase împărății a ruginit. Hai să pătrundem iarăși înlăuntru. Sub baldachinul prins în stele să legăm harnac pe creste de copaci. Și legănându-se zefirul, ți-or spune o poveste de pe când erai copil: cu un împărat atotputernic și nespun de bun, care și-a alungat unicul său fiu, cu ne-grăită durere, pentru că acesta s'a lepădat de el...

...Și a plecat sărmanul. În lung și în lat a cutreerat pământul, cu un dor fierbinte 'n suflet, pe care nu-l înțelegea.

Voia să-și uite părintele, dar uitarea nu-l putea acoperi. Într'un târziu însă l-a pierdut, căci s'a pierdut pe sine.

...Necunoscutul l-a îmbrățișat și el a pătruns adânc în inima lui.

...Carul a ajuns departe, în haosul pădurilor de ghiață, murgul l-a înțepenit. Din desișuri întunecate de flori încremenite, a răsărit un mormăit infricoșetor. Măria sa Ursul-Bătrân l-a luat în brațe păgân. Dar într'atât părea de stins, că l-a aruncat într'o parte, ca pe o coadă împuțită de pește...

...De atunci se târăște pe colțuri de stânai, cerșindu-și moartea, feciorul de împărat...

IV.

Prințule, vino la mine!...

La lumina primei stele ce va răsări pe bolta cerului tău, îți voiu șopti adevărul: tu vei muri în luptă cu tine. Să nu te sperii!

Căci acesta este unicul sens: cel ce cade învins, va fi învingătorul.

Incomprensibilă este intransigența. Pentru că ești lipsit de perspicacitate. Și cu cât simțul lăuntric ți-o spune, tu mergi înainte...

Sburătorule, adevăr grăesc ție, că te vei odihni înainte de ziuă, pe cea mai semeață înălțime.

Vor trece ani, vei fi bătrân...

Omule, simți tu ce te așteaptă? Simți tu robia idealului?

... ..

Eu ți-am deschis calea către Tatăl. Intoarce-te și te va primi cu brațele deschise.

Fălfăe-ți aripile înainte, sub lumina primei stele, ce a aprins-o pe seninul cerului tău ... Din raza ei ți-am împletit cunună ...

I. CERNĂIANU.

I. mil. M. V.

Cântec anacreontic

Hai, hai,

Cântați din corn și naiu!

Azi dracii s'au suit în cramă

Și storc nectar de-aramă

Din sânii toamnei care se destramă.

Hai, hai,

Mă cheamă tristul frunzelor alaiu;

Eu vreau ~ corupt ~ să storc gigantul sân.

În tidva unui dor păgân.

Hai, hai!

În mine plânge azi un vis străin ...

Ridică ~ întunerec ~ să închin!

Hai, hai,

Imi plâng tăcute sub călcăie

Frunzele atâtor amintiri târzii

Ce fug și totuși mă îmbie.

Hai, hai,

Surată, frate, ce mai stai?

È toamnă ... fie!

Au căzut și frunzele de vie.

G. TOBIAȘ

I. S. V. Beiuș

SATUL

(AMURG)

— Hăis Joiană, mânca-te-ar boala ! Tu nu vezi că intri'n șanț ? Omul încercă să o lovească, dar din vârful carului cu snopi n'o ajungea. Vițeaua se bucura de neputința omului și-l privea ștregărește cu coada ochiului.

Carul înainta greoiu și scârțâind pe ulița principală a satului.

Dumitru, țăranul din car, putea să-și vadă întreg satul. Nu era deloc urit satul lui ! Avea ulițe largi și drepte, cu pomi și pârâu pe de margini. Duminica, ulițele se umpleau de lume îmbrăcată în frumoase costume de sărbătoare.

La dreapta se înalță falnică școala, cu trei „rânduri“, cu clase mari și luminoase.

De când e învățătorul acesta nou, Stancu, ți-e mai mare dragul să privești în curtea școlii. De jurîmprejur sunt plantați pomi fructiferi, îngrijiți de băieți. Intr'un colț sunt straturi cu legume, date în grija fetelor. E mare minune de găsești vreo buruiană prin ele.

La stânga apare măreață dintre copaci, biserica, a cărei cruce are reflexe aurii în bătaia luminii apusului de soare.

În jurul lăcașului de închinare sunt mormintele eroilor frumos împodobite.

Lângă biserica, e primăria. Tot de oameni cu inimă și dragoste de comună au avut parte locuitorii ! Uite acesta, primarul, a luat într'o zi oamenii nevoiași și cărând piatră dela râu, au pietruit ulița de nu te mai înnoiezi până'n genunchi când plouă. Tot el, cu ajutorul elevilor a săpat un șanț de scurgere la mlaștina din margini și acum nu mai riscă oamenii să-și lase acolo vitele sau carul.

Singurul ghimpe ce stă în inima sătenilor, e cârciuma lui Ițic și prăvălia lui Haimovici, însă de când și-a înfiripat Petru al Pachiei o prăvălioară, evreii au început a da înapoi și în curând vor trebui să plece cu bocceaua de boarfe'n băț, cum au și venit.

— Ho-ha hooo ! strigă Dumitru la vaci, căci iată-l ajuns în fața casei lui. Prinzându-se apoi de sul, își dă drumul pe rudă de unde fugi în fața vitelor nerăbdătoare de-a ajunge la mâncare în grajd. În acest timp Ioan. băiatul cel mai mare deschide larg poarta prin care Dumitru intră în ograda-i mare de om gospodar.

Trei copii mai mici alergau veseli înaintea lui, încercând care mai de care să se urce'n car sau în brațe la taică-său.

— Ia stați locului, copii! Voi nu vedeți că tătuca-i ostenit? strigă Măriuca, cea mai răsărită dintre fete, care vine de la bucătărie unde a ajutat mame-si.

Dupăce vacile și carul sunt la adăpost, intră cu toții în casă unde pe masa pusă se lăfăiește o mămăligă aburindă.

În urma unei scurte rugăciuni de mulțumită, familia se așează la masă, obosită și inflămâzită de munca de peste zi.

MIRCEA I. BENA

V. b. Loga

Toamna pe valea Motrului

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Purtată lin de apă sau dusă de vârtej,
Coboară de trei zile pe Motru frunza moartă.
Și de trei zile 'ntr'una, prin lunci, prin vii, pe dealuri,
Bătrâna toamn' alene, melancolia-și poartă.

Un vânt sinistru suflă și șueră prin luncă,
Iar Motru valuri, valuri, repede către mal.
Și cât de tristă-i lunca și cât de trist e Motru,
Când apa plânge jalnic în fiecare val.

S'a dus podoaba luncii, azi este despuiată.
Ce jalnic sună vântul prin ramuri mici de salcă.
Un ciobănaș doinește, cavalu-i însă plânge,
Iar doina lui voiește să-l consoleze parcă.

Lin inserarea cade, un frig grăbit se lasă,
Pluğari grăbiți spre casă, c'au ostenit la muncă,
Îngân'un cântec însă se pare că-i un plânset,
Ce parcă infioară otava de pe luncă.

IONEL MOTREANU

elev cl. VII L. T. D. Caransebeș

RECENZII

DEAN FERRAR: *St. Winifred* sau *Școala și lumea ei*. Fundațiile Regale - Biblioteca Energia.

Desigur că cetitorul acestei cărți se va mira când va afla că scriitorul acestei cărți nu este tocmai un „modern”, de oarece el a trăit între anii 1831-1903, iar „*St. Winifred*” a fost publicată întâi în 1862. Da! se va mira, căci sufletul copilului este același azi, ca ieri sau ca mâine, chiar dacă acel mâine va fi peste 100 de ani, cum au trecut aproape dela tipărirea acestei cărți.

Urmărind acțiunea extrem de interesantă, căci fiecare pagină prezintă ceva nou, ceva înțeles și ceva din care putem trage mari foloase morale, și ghicind intenția autorului din prefața simplă și impresionantă, ne putem da seama de adevărata valoare a operei:

„Ămintirii sfinte
 „a unuia din ceriuri,
 „Ăceste pagini,
 „care se trudesă să învețe pe toți
 „*prednicia, virtutea, duiosia*
 in privința cărora
 „vieța aceea cu o atât de mândră pildă,
 îi sunt închinăte,
 „Cu o dragoste mai puternică decât cuvintele
 „Cu o mahnire mai adâncă decât lacrimile“.

Nu cred deăltfel, ca o carte să mă fi impresionat atât de mult ca și aceasta. M'am găsit în ea pe mine, mi-am găsit profesorii, colegii, pe care-i avusesem prin băncile școlii, mi-am regăsit prietenii... și sunt sigur, iubite cetitor că și tu te veți regăsi, înconjurat de aceeași dragoste.]

Din primele pagini, cartea ne conduce dela căminul lui Walter, la școala unde va să urmeze și să-și formeze cultura, atâtea suflete dornice de lumină și adevăr: la St. Winifred, Școala așezată pe un platou, la picioarele căruia, valurile clipocind liniștit te îndeamnă spre meditație... și nu arareori întâlnim aici profesori și elevi discutând probleme ce-i interesează, ori dând sfaturi tinerilor ce-și deschid sufletul aceloră care au menirea și dreptul de a-și cunoaște: profesorii.

Veți cunoaște aici mai multe clase de caractere. Ființe rele și dăunătoare societății: Jones. Veți fi impresionați și tot odată mândri de voința și curajul lui Walter când ia de-atâtea ori apărarea micuțului Eden. Impresionantă și adânc mișcătoare este moartea bunului Danbeny, suflet drag și iubit de toți.

Veți cunoaște profesori și adevărați educatori: Paton, Roberston. D-rul Lane, Percival. Keith...

Vă veți îndrăgi de școală și veți iubi pe profesorii voștri în cari, prin altă prismă, veți vedea un Paton, un Percival, un Robertson sau un Lane.

Iată de ce fiecare tânăr care va deschide această carte, se va găsi cu siguranță întrânsa și iată de ce este necesar să se afle în mâna fiecărui tânăr.

Ionitã

N. B. Dat fiind că această carte este epuizată, la un an dela apariție, rugăm editura, să o reediteze.

STIMATE DOMNULE PROFESOR,

La inaeputul noului an de activitate, atât al revistei cât și a majorității colaboratorilor ei, care suntem noi, elevii, am socotit de cuviință să vă adresez câteva cuvinte de incurajare, nu atât Dumneavoastră, a cărui încredere în viața acestei reviste nimeni n'ar putea-o întrece, cât aceluia ce vă înconjoară, albinele din a căror străduință de fiecare zi, ia naștere fagurele auriu al Țării Visurilor Noastre.

De obiceiul începuturilor de an nou sunt bilanțuri, trăgându-se o linie sub ceea ce a fost: - dar bilanțurile și recapitulările sunt după mine un semn distinctiv al unei vitalități slăbite, așa putea spune semn de bătrânețe. Și Țara Visurilor Noastre este tot atât de tânără cum a fost și în toamna anului 1937- când o mână de tineri, ai căror ochi vedeau numai ceea ce voiau ei să vadă, au pornit pe această cale. avându-vă pe Dumneavoastră drept „duca, signore e maestro“. Da, revista noastră e tânără și va rămâne veșnic tânără. În vinele ei curge sânge mereu proaspăt și plin de viață. Șase generații de elevi s'au perindat prin paginile ei, și se vor perinda cu mult mai multe. Căci menirea unei astfel de reviste nu este nici mai mult nici mai puțin decât de-a fi făclia îndrumătoare a unui întreg tineret școlăresc.

Și-și va îndeplini această menire. Vi-o spun eu, care am urmărit-o număr de număr, așteptând ca pe o sărbătoare ziua apariției ei. Și câți nu o așteaptă la fel ca mine!

Revista aceasta, cum bine spuneai Dumneavoastră într'un articol de fond din anii trecuți, s'a revărsat peste malurile ce-i fuseseră săpate: dintr'o simplă revistă a unui liceu, a devenit un adevărat curent literar. Și ea își întinde ramurile până în cele mai îndepărtate sate și orașe ale Moldovei și ale Dobrogei. Trece din mână'n mână, valoarea ei devenind astfel insușită. Rostul ei a fost îndeplinit. Și se va îndeplini și de-acum înainte.

Facă Dumnezeu ca această nouă etapă a ei să nu fie cu nimic mai prejos de cele precedente, ci să se ridice din ce în ce mai sus, excelsior!

Muncii neobosite a Dumneavoastră îi alătur adâncă mea admirație și urarea mea de deplin succes și de spor la muncă.

Traian Costa

